

Да ли је у питању ефекат економске кризе, или је наступио привремени замор бесомучне ЕУ пропаганде, али ствари као да полако долазе на своје место.

Тако је, имам утисак, чак и у Србији коначно рашчишћена дилема око реда приоритета и односа између два датума и јубилеја који се обележавају 9. маја – „Дана победе“ и „Дана Европе“. Први је свакако најважнији датум у историји двадесетог века. Други делимично произилази из првог, и представља важну прекретницу у историјату, пре свега, немачко-француских односа и земаља које су се током времена прикључиле овој француско-немачкој осовини. Ни симболички, ни политички не може се поредити совјетска застава на врху зграде Рајхстага са декларацијом министра Шумана, нити дан победе над највећом пошашћу дведесетог века, и један релативно успешан економско-политички концепт, којим су водеће европске земље, стешњене између Москве и Вашингтона, покушале да нађу своје место под глобалним сунцем. Коначно, и нацистичка Немачка је имала своју визију „уједињене Европе“, само што у тој визији за неке (на пример, Словене) био предвиђен подређени положај, док за неке друге (Јевреје, Роме) уопште није било места.

Не потцењујем значај пројекта Европске уније и са занимањем пратим његову еволуцију и изазове са којима се суочава. Уосталом, то је пројект који је, како у свом помало драматичном апелу поводом шездесетогодишњице Шуманове декларације истакао председник савета ЕУ Херман ван Ромпај, „својом привлачном силом убрзао пад комунизма и крај хладног рата“. Али делим мишљење оних који верују да ће овај актуелни ЕУ концепт, на крају, или пропасти (отприлике по моделу некадашње СФРЈ), или ће морати да еволуира у правцу неке више-мање „праве“ државе. Али каква год била будућност ЕУ, тешко је разумети спремност дела овдашњег медијског и политичког естаблишмента да се увек изнова радује и весели туђем слављу.

Било како било, несумњиво главни светски догађај овог 9. маја ипак се збио на московском Црвеном тргу, мада су, што из саобраћајних, што из унутрашњеполитичких разлога и „претходно преузетих обавеза“, на свечаној трибини изостали шефови држава западних савезника (САД, Британија, Француска). Пре пет или десет година такав изостанак би деловао много драматичније него данас. Тим пре што су присутни били Ангела Меркел и председник НР Кине Ху Ђинтао, па се – уз дужно поштовање Обама – изостанак Брауна и Саркозија готово и није примећивао.

Србију су у Москви представљали председник Тадић и министар спољних послова Јеремић. Што је свакако напредак, с обзиром на то да пре пет година, приликом обележавања шездесетогодишњице победе над фашизмом, тамо нисмо имали никога (постојала СЦГ, Светозар Маровић имао преча посла), те је из бивше Југославије био присутан само Стјепан Месић.

Ипак, на домаћем терену главна тема свих ових дана био је изостанак руског позива представницима Војске Србије да учествују на свечаној паради на Црвеном тргу. Министар одбране Шутановац је свој бол због изостанка још некако војнички, дипломатски и мушки подносио, мада се видело да му није лако. Али су зато бивши министар одбране Зоран Станковић и поједини војни аналитичари били напросто огорчени. Да не кажем, баш онако, шојићевски, „изненађени и увредјени“. Станковић је, поред осталог, изјавио да то што наша војска није позвана на параду јесте „безобразан потез Русије“, док је аналитичар Александар Радић рекао како тај чин Русије симболично говори где је и како се Србија котира када је реч о односима са Русијом (*Прес* 7. 5.2010).

Дневник *Блиц* је крупним словима објавио да је „српска војска непожељна у Москви“. ТВ Б92 је томе посветила неколико својих прилога. Збиља, како је могуће да су због чињенице да се припадници ВС неће наћи на паради поводом Дана победе највише бринули и туговали баш они медији, аналитичари и политичари који у принципу немају много лепих речи за Русију и на сваки начин покушавају да представе како за Србију постоји само један пут – онај ка ЕУ и НАТО, Бриселу и Вашингтону.

Већ сам на овим страницама неколико пута пледирао за паролу: „У се, и у своје кљусе“, и да нам ни долари, ни рубље ни еври неће сами од себе падати са неба. Али сам такође и против сталне замене теза и лицемерја по питању наших спољнополитичких оријентација и приоритета. А више је него јасно да је Војска Србије већ десет година, под различитим изговорима, окренута, вођена или гурана ка западу, НАТО стандардима и НАТО пакту, тако да би се, сходно активностима последњих година, много пре могло очекивати њено присуство на смотри Националне гарде Охаја, него на паради победе на Црвеном тргу. И да ли је неко мислио да се то у Москви не примећује и да не смета?

Наравно да нам то нико неће тако отворено рећи. Наравно да је, формално гледано, све у реду, с обзиром на то да је Војска Србије само једна од шест потенцијалних наследница некадашње ЈНА, која је била ратни савезник Црвене армије. Али пут до Црвеног трга и Москве дефинитивно не води преко Охаја. Наравно и обрнуто. И заиста ми је чудно ако

Од Охаја до Црвеног трга

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 10 мај 2010 23:02

то још увек некога може да зачуди.

Следећа велика парада на Црвеном тргу одржаће се вероватно кроз пет година. Биће веома интересантно видети да ли ће – и ко – са ових простора тада бити у свечаној ложи и у дефилеу.